23. Internationale sociale zekerheid

Opgave 23.1

1. De mogelijke afspraken zijn:
   - verordeningen met andere EU/EER-landen en met Zwitserland;
   - verdragen met verdragslanden als Australië, Canada enzovoort, waarbij de nationaliteit niet van belang is;
   - verdragen met verdragslanden als Bosnië en Herzegovina, Kaapverdië, waarbij de nationaliteit wel van belang is;
   - afspraken met een aantal landen over het meenemen van een uitkering.
2. Verordening 883/2004.
3. Situaties waarin een EU-onderdaan verzekerd blijft in zijn land van herkomst:
   - Hij gaat korter dan 24 maanden in Nederland werken voor een werkgever of een uitzendbureau uit zijn land van herkomst.
   - Hij gaat in Nederland werken als ambtenaar uit een land van de EU/EER of Zwitserland.
   - Hij gaat op een zeeschip varen.
   - Hij gaat in meer landen werken.
   - Hij heeft naast het werk in Nederland een ziekte-uitkering (ziekengeld) of een werkloosheidsuitkering uit een land van de EU/EER of Zwitserland.

   Voorwaarde is dat hij in het bezit is van Formulier A1, aan te vragen in het land van herkomst bij de uitkeringsorganisatie.
4. De volgende criteria zijn bepalend:
   - de duur van de aanwezigheid op het grondgebied van de betrokken landen;
   - de gezinssituatie en familiebanden;
   - de huisvestingssituatie en hoe permanent deze is;
   - de plaats waar iemand professionele of onbezoldigde werkzaamheden uitoefent;
   - de kenmerken van iemands professionele werkzaamheden;
   - waar iemand woont voor belastingdoeleinden;
   - in het geval van studenten: de bron van inkomsten.
5. Als die mogelijkheid in de nationale wetgeving of in een bilaterale overeenkomst bepaald is.

Opgave 23.2

1. – Voor *niet-werkenden* zijn er twee mogelijke situaties:
   - Iemand ontvangt een uitkering wegens activiteiten als werknemer of zelfstandige. Dan blijft hij onderworpen aan de wetgeving van het land waarin hij verzekerd was toen hij werkte.
   - Iemand heeft geen recht op socialezekerheidsprestaties op basis van een huidige of vorige relatie en is niet economisch actief. Als niet-actieve persoon is hij in dit geval onderworpen aan de wetgeving van het land waar hij woont. In sommige landen is de toegang tot sociale zekerheid gebaseerd op wonen. In andere landen zijn alleen personen die een beroepsactiviteit uitoefenen (en de leden van hun gezinnen) verzekerd.

   – Als iemand als *student* tijdelijk verblijft in het land waar hij studeert, wordt hij in principe beschouwd als woonachtig in zijn thuisland en is hij daar verzekerd. Dit betekent dat hij in het land waar hij studeert recht heeft op alle noodzakelijke gezondheidszorg als hij een Europese ziekteverzekeringskaart kan overleggen die voor zijn vertrek afgegeven werd door de instantie voor sociale zekerheid in zijn thuisland. Als de student om een of andere reden niet verzekerd is in zijn land van oorsprong, moet hij contact opnemen met de instantie voor sociale zekerheid in het land waar hij studeert, die zijn situatie zal beoordelen. Als hij voldoet aan de voorwaarden die bepalen of iemand daar woont, is het mogelijk dat hij daar verzekerd is en niet in het land van oorsprong.

© Convoy Uitgevers

– De meeste gegevens worden rechtstreeks uitgewisseld tussen de instanties voor sociale zekerheid. In bepaalde gevallen heeft iemand echter een *'draagbaar document'* nodig om zijn situatie te bewijzen wanneer hij verhuist. Ze worden op aanvraag afgegeven door de bevoegde instantie voor sociale zekerheid waarbij iemand aangesloten is. Elk document gaat over een individuele persoon (mogelijk met inbegrip van gezinsleden) en bevat hun namen en andere persoonlijke gegevens. De instantie voor sociale zekerheid die het document afgeeft, ondertekent het en stempelt het af. Op een draagbaar document voor de coördinatie van de sociale zekerheid staat in de linkerbovenhoek een EU-vlag, in de rechterbovenhoek een verwijzing naar de coördinatie van de sociale zekerheid en onderaan de aanduiding van de instantie van afgifte. De enige uitzondering hierop is de Europese ziekteverzekeringskaart (EZVK). Men vraagt het draagbare document aan voordat men vertrekt. Als iemand dat niet heeft gedaan, zal de instantie in het land waarnaar iemand verhuist de nodige gegevens rechtstreeks bij de zorgverzekeraar opvragen.

2. Iemand kan zich langer dan 10 jaar vrijwillig verzekeren als hij:
   - voor de Nederlandse overheid werkt, of voor een andere Nederlandse instantie die overheidstaken uitvoert;
   - voor een organisatie voor ontwikkelingssamenwerking werkt die door de Nederlandse regering is erkend, zoals War Child Nederland of Oxfam Novib;
   - voor een internationale organisatie als de Verenigde Naties of de NAVO werkt;
   - in opdracht van de Rijksoverheid werkt en het Rijk zijn werk betaalt;
   - bij de start van zijn vrijwillige verzekering 50 jaar of ouder is, buiten Nederland woont en een uitkering (bijvoorbeeld WAO of nabestaandenuitkering Anw) uit Nederland krijgt. Deze uitkering moet dan 35% of meer van het bruto referentieminimumloon zijn.

   Ook de partner en inwonende kinderen kunnen in deze gevallen langer dan 10 jaar verzekerd blijven.
3. *A-stelsel*: De hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering hangt er niet van af hoe lang iemand verzekerd is geweest tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid. Of hij lang of kort verzekerd was, hij krijgt altijd hetzelfde bedrag.
   B-stelsel:
   - In bepaalde landen hangt de hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering ervan af hoe lang iemand verzekerd was tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid. Dus hoe langer hij verzekerd was, hoe hoger zijn uitkering is.
   - In andere landen hangt de hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering er niet van af hoe lang iemand verzekerd was. Hij krijgt dan altijd hetzelfde bedrag, ongeacht of hij lang of kort verzekerd was.

   Landen met een B-stelsel berekenen de uitkering altijd op twee manieren. De berekening die voor de verzekerde het voordeligst is, wordt dan toegepast.
4. Hij kan in genoemde situaties voor een uitkering terecht:
   a. als hij volledig werkloos wordt: in Duitsland;
   b. als hij gedeeltelijk werkloos wordt: in Nederland.
5. Het draagbare P1-document geeft een overzicht van de beslissingen genomen door elk land met betrekking tot de pensioenaanvraag. Het document bevat meer informatie over de manier waarop de instanties de verschillende verzekeringsperiodes behandeld hebben en geeft bijvoorbeeld aan of er leemtes of samenvallende verzekeringsperiodes zijn.

© Convoy Uitgevers

Opgave 23.3

1. Verordeningen.
2. Vier hoofdbeginselen:
   - Iemand valt steeds onder de wetgeving van één land en betaalt dus slechts premies of bijdragen in één land. Van welk land de wetgeving geldt, wordt beslist door de instanties voor sociale zekerheid.
   - Men heeft dezelfde rechten en plichten als de onderdanen van het land waar men verzekerd is. Dit staat bekend als het beginsel van gelijke behandeling of non-discriminatie.
   - Wanneer iemand aanspraak maakt op een uitkering, wordt er indien nodig rekening gehouden met voorgaande periodes waarin hij in andere landen verzekerd was, werkte of woonde.
   - Als iemand recht heeft op een uitkering van een land, ontvangt hij deze meestal ook als hij in een ander land woont. Dit staat bekend als het beginsel van de exporteerbaarheid.
3. Deze werknemer is meestal in Nederland verzekerd voor de sociale zekerheid, uitgezonderd als hij korter dan 6 maanden in Nederland gaat werken voor een buitenlandse werkgever.
4. Dat de Europese Commissie een zaak kan doorverwijzen naar het Hof van Justitie als ze van mening is dat bepalingen van nationale wetten en verordeningen in strijd zijn met EU-regels. De Europese Commissie kan beslissen wegens niet-naleving stappen te ondernemen tegen een land om een einde te maken aan de inbreuk. Indien nodig kan ze met een inbreukprocedure de zaak doorverwijzen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie. Om deze procedure te starten, zijn noch de uitputting van alle nationale rechtsmiddelen en beroepsmiddelen, noch het bestaan van een concrete individuele zaak vereist. Deze procedure neemt echter veel tijd in beslag en slechts enkele van meer dan 600 arresten van het Hof zijn het resultaat van een inbreukprocedure. Meer dan 90% van de arresten is uitgesproken na aanvragen voor prejudiciële beslissingen ingediend door nationale rechtbanken.
5. *Verzekerde:* Onder de EU-regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid is een verzekerde een persoon die voldoet aan de voorwaarden die voor het recht op socialezekerheidsprestaties wordt gesteld in een EU/EER-land of Zwitserland.
   Gezinslid: Een gezinslid is elke persoon die als dusdanig wordt aangemerkt of erkend door de wetgeving van het EU/EER-land of Zwitserland waaronder de prestaties worden verstrekt. Gezinstoelagen verschillen van land tot land. Welk land verantwoordelijk is voor de gezinstoelagen wanneer iemand in de EU/EER of Zwitserland woont, is afhankelijk van zijn gezinssituatie.
   Loondienst: Onder werkzaamheden in loondienst of anders dan in loondienst worden verstaan werkzaamheden of daarmee gelijkgestelde situaties die als zodanig worden beschouwd voor de toepassing van de socialezekerheidswetgeving van het EU/EER-land of Zwitserland waar die werkzaamheden worden verricht, of waar die gelijkgestelde situaties zich voordoen (art. 1 van Verordening 883/2004).
   Staatloze: Onder de EU-regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid heeft staatloze dezelfde betekenis als eraan gegeven wordt in art. 1 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen, ondertekend in New York op 28 september 1954. In dit artikel wordt onder staatloze verstaan een persoon die door geen enkele staat als onderdaan wordt beschouwd.
6. Dat als iemand tijdelijk in België gaat werken, zijn werkgever dit van tevoren moet aanmelden in België. Deze verplichte aanmelding kan de werkgever regelen op de Limosa website.
   (In Zweden geldt een vergelijkbare meldingsplicht, behalve wanneer iemand minder dan 5 dagen in Zweden werkt.)
7. Voor een in het buitenland wonende wordt een vrijwillige AOW-verzekering beëindigd als:
   - hij de AOW-leeftijd bereikt;
   - hij terugkomt naar Nederland.

© Convoy Uitgevers

8. *Risicostelsel*: Bij een risicostelsel ontvangt de verzekerde uit één land een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dit is het land waar hij het laatst verzekerd was. Dit land betaalt de (hele) uitkering volgens de regels van dat land.
   Opbouwstelsel: Bij een opbouwstelsel krijgt de uitkeringsgerechtigde uit elk land waar hij heeft gewerkt een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering. Hoeveel hij uit elk land krijgt is afhankelijk van het aantal jaren dat hij daar heeft gewerkt.
9. *Formulier U1*: Het U1-formulier bevestigt de periodes waarin iemand in een ander EU/EER-land of Zwitserland verzekerd was en waarmee rekening gehouden wordt voor de berekening van zijn werkloosheidsuitkering.
   Formulier U2: Het U2-formulier is de goedkeuring die iemand nodig heeft om zijn werkloosheidsuitkering te exporteren. Hij kan dit aanvragen bij de nationale dienst voor arbeidsvoorziening van het land waar hij werkloos werd en moet het dan bezorgen aan de nationale dienst voor arbeidsvoorziening van het land waar hij een baan wil zoeken.
   Formulier U3: Het U3-formulier is een waarschuwing van de gastinstantie in het land waar iemand een baan zoekt. Het betekent dat deze instantie de instantie in het land dat de werkloosheidsuitkering betaalt op de hoogte heeft gebracht van het feit dat de situatie veranderd is en dat met die veranderde situatie mogelijk rekening gehouden moet worden voor een herziening van de uitkering. Het U3-formulier is bedoeld als een waarschuwing, omdat de uitkering ten gevolge van deze uitwisseling tussen de instanties kan worden verminderd of stopgezet. Als iemand een U3-formulier ontvangt, moet hij contact opnemen met de instantie van zijn thuisland om na te gaan of de situatie veranderd is.
10. Als de werknemer niet in Nederland woont op het moment dat hij een uitkering bij UWV aanvraagt of hij verblijft tijdelijk (maximaal 4 maanden) in Nederland op dat moment, dan moet hij zich eerst inschrijven in de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Pas daarna kan hij een uitkering aanvragen. Door inschrijving in de RNI weet UWV wat het woonadres in het buitenland is. Ook krijgt de werknemer bij de inschrijving een burgerservicenummer (BSN). Het BSN is een uniek persoonsnummer, dat hij moet gebruiken in zijn contacten met Nederlandse overheidsorganisaties, waaronder UWV. Als iemand geen BSN heeft, kan hij geen uitkering aanvragen bij UWV.

Opgave 23.4

1. Dat zijn de volgende situaties:
   - Hij is in beide landen verzekerd en betaalt daarom dubbele premie.
   - Hij is in geen land verzekerd. Hij betaalt dan geen premie, maar heeft ook geen recht op uitkering.
   - Hij is wel verzekerd, maar heeft geen recht op uitkering omdat de regels van beide landen dat verbieden.
2. Een EU-burger heeft:
   - het recht om werk te zoeken in een ander EU-land;
   - het recht om in dat land te werken zonder een werkvergunning;
   - het recht om in dat land te wonen als hij er werkt;
   - het recht om er te verblijven, ook als hij er niet meer werkt;
   - het recht om dezelfde behandeling te krijgen als burgers van dat land op het gebied van werk, arbeidsomstandigheden en alle andere sociale en fiscale voordelen.

© Convoy Uitgevers

3. Het gaat om:
   - prestaties bij ziekte en moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen;
   - ouderdomspensioenen, vervroegde uittreding en invaliditeitsuitkeringen;
   - nabestaandenpensioenen en uitkeringen bij overlijden;
   - werkloosheidsuitkeringen;
   - gezinstoelagen;
   - prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten.
4. De arresten van het Europese Hof van Justitie zijn beperkt tot de interpretatie van de bepalingen over de coördinatie van de sociale zekerheid in het licht van een bepaalde zaak. Deze interpretatie is echter bindend voor alle betrokken partijen (nationale rechtbanken, instanties voor sociale zekerheid, individuele personen).
5. *Vluchteling:* Onder de EU-regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid heeft vluchteling dezelfde betekenis als eraan gegeven wordt in art. 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend in Genève op 28 juli 1951. In dit artikel wordt onder vluchteling verstaan elke persoon:
   - die krachtens de Regelingen van 12 Mei 1926 en 30 Juni 1928 of krachtens de Overeenkomsten van 28 Oktober 1933 en 10 Februari 1938, het Protocol van 14 September 1939 of het Statuut van de Internationale Vluchtelingenorganisatie als vluchteling werd beschouwd;
   - die, ten gevolge van gebeurtenissen welke vóór 1 Januari 1951 hebben plaatsgevonden, en uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en ten gevolge van bovenbedoelde gebeurtenissen verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.

   Grensarbeider: Een grensarbeider is iemand die in een ander EU-land werkt dan het land waar hij woont en dagelijks of minstens eenmaal per week naar het land van zijn woonplaats terugkeert. Als grensarbeider is men verzekerd in het land waar men werkt. Dit land is verantwoordelijk voor de socialezekerheidsprestaties. Er gelden speciale regels voor gezondheidszorg en werkloosheid. Op het gebied van gezondheidszorg kan een grensarbeider kiezen: hij kan deze prestaties ontvangen in het land waar hij woont of in het land waar hij werkt. Wat werkloosheidsuitkeringen betreft, heeft iemand bij volledige werkloosheid alleen recht op een uitkering in het land waar hij woont.
   Ambtenaar: Ambtenaren vallen altijd onder de wetgeving van hun eigen land, zelfs als ze andere activiteiten in loondienst en/of als zelfstandige in een ander land uitoefenen.
   Zeelieden: Als iemand aan boord van een zeeschip werkt, is hij verzekerd in het land onder welke vlag dat schip vaart, zelfs als hij in een ander land woont. Hij is verzekerd in het land waar hij woont als zijn werkgever daar ook gevestigd is, zelfs als dit een ander land is dan het land onder welke vlag het schip vaart.

Opgave 23.5

1. Een buitenlandse socialeverzekeringsinstantie of belastingdienst kan iemand als zelfstandige aanmerken zonder dat hij in dat land feitelijk werkzaamheden heeft. Dan kan hij mogelijk vrijgesteld worden van premiebetaling in dat land. Een buitenlandse instantie kan daarom een verklaring van toepasselijke wetgeving of een ‘certificate of coverage’ vragen. De SVB verzorgt deze verklaring.

2. *Formulier S1*: Als iemand verhuist naar een ander land, kan hij de Europese ziekteverzekeringskaart niet gebruiken, maar moet hij zich registreren met het S1-formulier om medische zorg te krijgen in zijn nieuwe woonplaats. Dit is meestal het geval voor personen die met pensioen gaan in een ander land dan het land dat hun pensioen betaalt en waar ze verzekerd zijn.
   Formulier S2: Als iemand naar het buitenland gaat om daar medisch te worden behandeld, heeft hij voor zijn vertrek toestemming (S2-formulier) nodig van zijn zorgverzekeraar.
   Formulier S3: Het S3-formulier geeft voormalige grensarbeiders recht op een medische behandeling in het land waar ze gewerkt hebben. De behandeling kan een nieuwe behandeling zijn of een nabehandeling van een medische procedure die gestart werd voordat de houder stopte met er te werken.
3. Van de totale verzekeringsperiode van 12 jaar was Xavier 4 jaar in Nederland verzekerd. Dat is dus een derde deel van de totale verzekeringsperiode. UWV betaalt hem dan een derde van een WIA-uitkering x € 90 = € 30 per dag. Chili maakt eenzelfde soort berekening. De bedragen worden bij elkaar opgeteld.
4. De uitkering wordt betaald door de instantie van het land waar de overledene verzekerd was.

Opgave 23.6
1. Antwoord c.
2. Antwoord b.
3. Antwoord d.
4. Antwoord b.
5. Antwoord a, b en d.
6. Antwoord b.

Opgave 23.7
1. Antwoord b, c en d.
2. Antwoord b.
3. Antwoord b.
4. Antwoord d.
5. Antwoord c.
6. Antwoord b, c en d.

Opgave 23.8
1.

	Verordeningsland	**Verdragsland**	**Niet-verdragsland**
Afghanistan			x
Benin			x
Bulgarije	x		
Chili		x	
Costa Rica			x
Griekenland	x		
Japan		x	
Kaapverdië		x	
Liechtenstein	x		
Marokko		x	
Panama		x	
Venezuela			x
VS		x	
Zweden	x		
Zwitserland	x		

2.

Europese ziekteverzekeringskaart	**Van toepassing**	**Niet van toepassing**
Dekt kosten als iemand speciaal voor medische behandeling naar ander EU-land reist		x
Geeft garantie dat behandeling gratis is		x
Geeft geen toegang tot noodzakelijke medische zorg bij permanent verblijf in ander EU-land	x	
Is een alternatief voor een reisverzekering		x
Geeft toegang tot noodzakelijke medische zorg bij tijdelijk verblijf in ander EU-land	x	
Wordt afgegeven door zorgverzekeraar in woonland	x	

3.

	Ambtenaar	**Draagbaar document**	**Grensarbeider**	**Staatloze**	**Student**	**Verzekerde**	**Vluchteling**
Blijft tijdelijk verzekerd in het thuisland					x		
Hiermee worden gegevens uitgewisseld tussen SZ-instanties		x					
Valt altijd onder de wetgeving van het eigen land	x						
Valt onder art. 1 van het Verdrag van Genève 1951							x
Voldoet aan het recht op socialezekerheidsuitkeringen						x	
Werkt in ander EU-land dan zijn woonland en gaat minstens één keer per week naar huis			x				
Wordt door geen enkel land als onderdaan beschouwd				x			

Opgave 23.9

1. Ook grensoverschrijdende situaties behoren tot het aandachtsgebied van deze instanties. Elk land dat de coördinatieregels van de EU toepast, heeft een speciaal verbindingsorgaan met specifieke ervaring in grensoverschrijdende kwesties op het gebied van sociale zekerheid. Dit orgaan speelt een belangrijke rol bij het beantwoorden van aanvragen om informatie en ondersteuning door burgers, maar ook vanwege andere nationale instanties die advies nodig hebben. In Nederland wordt de taak van het verbindingskantoor vervuld door de SVB. Omdat de EU-wetgeving de nationale socialezekerheidsstelsels alleen coördineert, is de beoordeling van een situatie altijd afhankelijk van de nationale wettelijke bepalingen die gelden. Nationale overheden zijn daarom vaak beter in staat om advies en informatie te verlenen, omdat ze vertrouwd zijn met zowel de EU-regels als hun interne wetgeving.
2. A1 is de naam van een Europees formulier. Met dit formulier kan iemand die buiten Nederland werkt aantonen dat hij in Nederland verzekerd is voor bijvoorbeeld AOW, kinderbijslag en werkloosheid. Alle landen van de Europese Unie gebruiken het formulier A1. In veel landen controleert een arbeidsinspectie of iemand sociaal verzekerd is. Met een formulier A1 kan men dit bewijzen. Zonder een A1-formulier mag iemand soms niet werken. Gaat een werknemer werken

© Convoy Uitgevers

in Australië, Egypte, Macedonië of Nieuw-Zeeland? Dan kan zijn werkgever uiterlijk 3 maanden nadat de werknemer uit Nederland is vertrokken zo'n formulier aanvragen.

3. Een uitkeringsgerechtigde kan zijn Nederlandse WW-uitkering voor 3 maanden meenemen naar een ander land van de EU/EER of Zwitserland om daar naar werk te zoeken. Voorwaarde is wel dat de werknemer eerst 4 weken in Nederland een WW-uitkering heeft gehad en naar werk heeft gezocht. Om de uitkering mee te nemen heeft men Formulier U2 nodig, aan te vragen bij UWV en binnen 7 dagen na vertrek uit Nederland in te leveren bij de uitkeringsorganisatie in Noorwegen.
4. Nee, Mieke heeft niet de mogelijkheid haar zaak rechtstreeks voor het Hof van Justitie te brengen. De nationale rechtbank die de zaak behandelt (de Centrale Raad van Beroep), kan het Hof wel om een 'prejudiciële beslissing' vragen om te weten hoe een specifieke bepaling van de EU-regels geïnterpreteerd moet worden, als de beslissing in deze zaak afhangt van die interpretatie. Deze interpretatie is bindend. Elke nationale rechtbank mag zich tot het Hof wenden, zelfs in eerste aanleg. Als er geen verder beroep mogelijk is, is de rechtbank verplicht een prejudiciële beslissing te vragen. Mieke kan altijd voorstellen dat de rechter in haar zaak het Europees Hof van Justitie consulteert, maar in veel gevallen is de bestaande rechtspraak van het Hof voldoende duidelijk om een beslissing over de zaak te kunnen nemen.

Opgave 23.10

1. Dat is in de volgende gevallen:
   - Als hij naar een land gaat waarmee Nederland hierover afspraken heeft gemaakt.
   - Als hij alleen maar in het buitenland verblijft, maar in Nederland blijft wonen.
2. Henk wordt sociaal verzekerd in Australië. Als iemand *permanent* in een ander land dan Nederland gaat werken, is hij niet meer verzekerd voor de Nederlandse sociale verzekeringen zoals AOW, kinderbijslag en arbeidsongeschiktheid. Hij is vanaf dat moment sociaal verzekerd in het land waar hij werkt, in dit geval Australië.
3. Dat is het geval als hij:
   - in dienst is van een Nederlandse werkgever die de socialeverzekeringspremies aan de Belastingdienst betaalt; of
   - optreedt als zelfstandige en zelf de socialeverzekeringspremies aan de Belastingdienst betaalt;

   én
   - de nationaliteit heeft van een land van de Europese Unie (EU) of een verdragsland. Een verblijfsvergunning waarmee hij in Nederland mag werken is ook goed;
   - in een EU- of verdragsland gaat optreden.
4. UWV past twee berekeningen toe en de gunstigste uitkomst wordt gehanteerd:
   - Berekening 1 (anticumulatie): UWV verlaagt de WIA-uitkering met Wilhelms uitkering uit Duitsland. Hij krijgt van UWV € 100 - € 70 = € 30. Samen met de Duitse uitkering is dat € 100 per dag.
   - Berekening 2 (pro rata): Wilhelm was 40% van de verzekerde periode in Nederland en ontvangt dus van UWV 40% van € 100 = € 40. Samen met de Duitse uitkering is dat € 110 per dag. Dit is de gunstigste methode en zal worden toegepast.

Opgave 23.11

1. Ja, er golden slechts beperkingen voor het vrije verkeer van werknemers uit Kroatië tot 1 juli 2020 (7 jaar na toetreding tot de EU). Per 1 juli 2018 gold de laatste fase. (Nederland mag de beperkingen alleen blijven handhaven als de eigen arbeidsmarkt ernstig dreigt te worden verstoord.)
2. a. Blijven de partner en kinderen in Nederland wonen, dan blijven zij in Nederland verzekerd voor de AOW en andere sociale verzekeringen.

b. Gaan de gezinsleden mee naar het buitenland, dan zijn zij niet meer verzekerd voor de Nederlandse sociale verzekeringen. Het is wel mogelijk voor hen in Nederland een vrijwillige verzekering af te sluiten voor de AOW en Anw.
NB. De werknemer zelf blijft bij detachering vaak wel verzekerd in Nederland. Als zijn partner niet verzekerd is in Nederland, kan hij voor de kinderen kinderbijslag aanvragen in Nederland.

3. a. Aan alle volgende voorwaarden moet worden voldaan:
   - Quincy gaat buiten Nederland wonen of werken.
   - Quincy vraagt de vrijwillige verzekering aan binnen 1 jaar nadat hij buiten Nederland is gaan wonen of werken.
   - Quincy was direct voorafgaand aan de vrijwillige verzekering minstens 1 jaar onafgebroken in Nederland verzekerd voor de AOW en Anw.
   - Quicy heeft nog niet de AOW-leeftijd (NB. Dit geldt alleen voor de AOW; voor de Anw kan men zich wel na de AOW-leeftijd verzekeren).

   b. Nee, hij bouwt geen AOW op voor zijn partner. Die kan wellicht zelf een vrijwillige verzekering afsluiten.
   c. De premie voor de vrijwillige verzekering is een percentage van het inkomen in een jaar. De SVB berekent de premie over het totale inkomen: inkomen uit Nederland plus inkomen uit het buitenland. Er is een minimumpremie en een maximumpremie. De minimumpremie is 10% van het bedrag van de maximumpremie.
   d. Iemand kan zich normaal gesproken maximaal 10 jaar vrijwillig verzekeren. In sommige gevallen kan een vrijwillige verzekering langer duren.
   e. Nee, hij heeft eerder in Nederland gewoond. Inkoop kan alleen als iemand voor de eerste keer in Nederland komt wonen of werken.

Opgave 23.12

1. Coskun heeft de volgende rechten:
   - Na 1 jaar legale arbeid heeft hij recht op verlenging van zijn werkvergunning voor dezelfde werkgever als deze een vacature heeft.
   - Na 3 jaar legale arbeid mag hij van werkgever veranderen en solliciteren op alle vacatures voor hetzelfde beroep.
   - Na 4 jaar legale arbeid mag hij zonder beperkingen solliciteren op alle vacatures in Nederland.

2. Ja, zij blijft in Nederland verzekerd, want:
   - haar werkgever betaalt het loon door.
   - haar werkgever betaalt de socialeverzekeringspremies aan de Nederlandse Belastingdienst.
   - de opleiding of stage vindt plaats in een EU- of verdragsland.
   - Janneke heeft de nationaliteit van een land van de EU of een verdragsland.

3. a. Iemand kan maximaal 50 jaar AOW opbouwen tot zijn AOW-leeftijd. De begindatum van de opbouw ligt 50 jaar vóór de AOW-leeftijd. De periode vanaf die begindatum tot de AOW-leeftijd noemen we de 50-jaarsperiode.
   b. Dit kan vanaf de begindatum van de 50-jaarsperiode tot de dag waarop zij in Nederland komt wonen en werken.
   c. Aan de volgende voorwaarden:
   - Rafika komt voor het eerst in Nederland wonen of werken op een datum ergens in de 50-jaarsperiode.
   - Zij is 5 jaar door wonen of werken in Nederland verzekerd voor de AOW.
   - Zij heeft nog niet de AOW-leeftijd op het moment van de aanvraag voor inkoop.
   - Zij vraagt de inkoop aan binnen 10 jaar nadat ze voor het eerst in Nederland kwam wonen of werken en daardoor verzekerd was.

© Convoy Uitgevers

d. Voor elk jaar vanaf de begindatum van de 50-jaarsperiode tot de dag waarop Rafika in Nederland komt wonen of werken, berekent de SVB de premie. De premies van alle jaren samen vormen het bedrag dat zij betaalt voor de inkoop van AOW. Rafika betaalt voor elk jaar altijd ten minste de minimumpremie, dus ook als ze in een jaar geen inkomen had. De minimumpremie is even hoog als de premie die hoort bij het wettelijk minimumloon.
e. Nee, inkoop van Anw-jaren is niet mogelijk. Door het in Nederland wonen en werken is Rafika overigens Anw-verzekerd, dus het is ook niet zinvol om ontbrekende jaren in te kopen.

Opgave 23.13

1. Niet-EU-burgers die al lange tijd in de EU wonen hebben de volgende EU-rechten:
   - het recht op gezinshereniging;
   - toegang voor onderzoekers van buiten de EU;
   - toegang voor studenten, uitwisselingsleerlingen, stagiairs of vrijwilligers;
   - de rechten van hoogopgeleide arbeidskrachten van buiten de EU (Europese blauwe kaart).
2. Karel en zijn gezin zijn niet meer verzekerd voor de AOW en de Anw. Dit betekent:
   - Karel krijgt bij het bereiken van zijn AOW-leeftijd een lager AOW-pensioen.
   - Zijn partner krijgt een lagere nabestaandenuitkering Anw of helemaal geen uitkering als hij overlijdt.
   - Zijn kinderen krijgen geen wezenuitkering als ze wees worden.
3. a. Simon krijgt medische behandeling via de Europese ziekteverzekeringskaart (EZVK). Dit is een gratis kaart waarmee iemand gedurende een tijdelijk verblijf in de EU/EER-landen en Zwitserland toegang heeft tot medisch noodzakelijke zorg binnen het openbare zorgstelsel.
   b. Hij krijgt de zorg onder dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde kosten als de mensen die in IJsland verzekerd zijn.
4. a. Aleksandar moet zich inschrijven als werkzoekende, beschikbaar zijn voor werk, in het bezit zijn van een verblijfsvergunning en in Nederland naar werk mogen zoeken.
   b. Als hij in Macedonië verzekerde arbeid heeft verricht, tellen deze jaren mee.
   c. Wegens de werkloosheid wordt wellicht de verblijfsvergunning van Aleksandar ingetrokken, waardoor hij niet (meer) aan de voorwaarden voor een WW-uitkering voldoet.

Opgave 23.14

1. Één van onderstaande situaties is voor Etsu aan de orde:
   - Zij werkt tijdelijk in Nederland.
   - Zij werkt in Nederland én in verdragsland Japan.
   - Zij is werknemer in het internationaal transport.
   - Zij werkt in de zeevaart of zeevisserij.
   - Zij werkt bij de ambassade van Japan in 's-Gravenhage.

   Om in Japan verzekerd te blijven moet Etsu in het bezit zijn van Formulier A1. Dit formulier kan zij aanvragen in Japan.
2. a. Lieke is in Nederland verzekerd. Ze werkt minstens 25% van haar werktijd in het land waar zij woont. Haar Belgische werkgever moet socialeverzekeringspremies inhouden en afdragen in Nederland.
   b. Lieke is in België verzekerd. Ze werkt minder dan 25% van de werktijd in Nederland. Dan is zij sociaal verzekerd in het land waar haar werkgever is gevestigd.
   c. Geen van de werkgevers is gevestigd in haar woonland Nederland. Lieke is in elk geval in Nederland verzekerd voor de sociale verzekeringen. Zij hoeft hiervoor niet minstens 25% van haar werktijd in Nederland te werken.
3. Tekli moet zich binnen 3 dagen telefonisch ziek melden bij UWV. Zij krijgt dan geen loon meer van uitzendbureau Werk! maar een ZW-uitkering van UWV. Deze uitkering is 70% van het loon dat Tekli gemiddeld verdiende.

© Convoy Uitgevers

4. UWV stelt de volgende voorwaarden:
   - Carlos moet gedurende minstens 4 weken nadat hij werkloos is geworden, beschikbaar zijn voor UWV-werkbedrijf. Uitzonderingen kunnen worden toegestaan.
   - Hij moet een U2-document aanvragen bij UWV. Met dit document kan hij zich inschrijven bij de dienst voor arbeidsvoorziening in Spanje.
   - Binnen 7 dagen na zijn vertrek moet hij zich inschrijven bij de dienst voor arbeidsvoorziening van Spanje. Hij moet dan voldoen aan de verplichtingen en controleprocedures georganiseerd door de dienst voor arbeidsvoorziening aldaar.
   - Als hij geen baan kan vinden, moet hij terugkeren vóór het einde van de periode vermeld op zijn U2-formulier. Als hij later terugkeert, zonder de uitdrukkelijke toestemming van UWV, verliest hij al zijn resterende rechten.

Opgave 23.15

1. Als een student die meer dan 3 maanden in een ander land studeert zich inschrijft bij de lokale overheid kan dit niet worden beschouwd als een wijziging van de woonplaats. Ferdinand studeert voor een jaar in Madrid en heeft dus kennelijk de bedoeling na de studieperiode terug te keren naar Nederland. Daarom wordt zijn verblijf in Madrid beschouwd als een tijdelijk verblijf en kan hij gebruikmaken van een Europese ziekteverzekeringskaart.
2. a. Maurice is in Nederland sociaal verzekerd als hij:
   - in Nederland woont;
   - in een ander EU-land woont zoals Frankrijk, maar in dat land minder dan 25% van zijn werktijd werkt.

   b. Maurice is nu in Frankrijk sociaal verzekerd. De Nederlandse werkgever van Maurice moet in Frankrijk socialeverzekeringspremies afdragen.
3. Omdat Urs in Zwitserland verzekerd is, gelden de regels van Zwitserland. Urs moet zich ziek melden bij zijn werkgever en bij UWV. UWV geeft dit door aan de uitkeringsorganisatie in het woonland. Deze organisatie mag Urs niet oproepen om terug te komen voor een medisch onderzoek. Het medisch onderzoek wordt in Nederland gedaan door een arts van UWV.
   Urs krijgt loondoorbetaling van zijn werkgever of ziekengeld van de uitkeringsorganisatie in zijn thuisland.

Opgave 23.16

1. Gerda gaat voor haar werkgever *tijdelijk* buiten Nederland werken. Dan kan zij in Nederlandverzekerd blijven. We spreken dan van detachering. Gerda mag maximaal 5 jaar gedetacheerd worden.
   Zij blijft in Nederland sociaal verzekerd onder de volgende voorwaarden:
   - Het land waar zij gaat werken (Australië) heeft een verdrag met Nederland gesloten over sociale zekerheid.
   - Zij is in dienst van een Nederlandse werkgever.
   - Haar werkgever betaalt het loon door.
   - Haar werkgever houdt socialeverzekeringspremies in op het loon en draagt deze in Nederland af.
   - Zij heeft de nationaliteit van een land van de EU/EER of van een land waarmee Nederland een verdrag over sociale zekerheid heeft gesloten.
   - Zij was direct voorafgaand aan de detachering minstens 1 maand verplicht verzekerd in Nederland.
2. Voor de werknemersverzekeringen is Nadine in elk geval niet verzekerd, omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking. Ze werkt als zelfstandige. Als haar werkzaamheden als zelfstandige in Portugal permanent zijn, is Nadine niet meer verzekerd voor de Nederlandse, maar wel voor de Portugese volksverzekeringen. Zij moet zich daar als zelfstandige registreren. Als zij slechts

tijdelijk als zelfstandige in Portugal werkt, is er sprake van detachering. Zij kan maximaal 5 jaar gedetacheerd zijn. Nadine blijft in Nederland verzekerd omdat zij:
- direct voorafgaand aan haar detachering al minstens 2 maanden als zelfstandige in Nederland heeft gewerkt;
- werkzaamheden in het buitenland verricht die van gelijke aard zijn als de werkzaamheden in Nederland;
- de socialeverzekeringspremies aan de Belastingdienst afdraagt;
- de nationaliteit heeft van een land van de EU/EER. Een verblijfsvergunning waarmee zij in Nederland mag werken is ook goed;
- in een land van de EU/EER gaat werken. Zou Nadine in een ander land gaan werken, dan verschilt het per land of zij in Nederland verzekerd kan blijven.

NB. Voor een startende zelfstandige gelden aangepaste regels.

3. De hoogte van Victoria's WIA-uitkering hangt af van:
   - hoe lang zij in Nederland verzekerd was voordat zij arbeidsongeschikt werd;
   - hoe lang zij in Frankrijk verzekerd was voordat zij arbeidsongeschikt werd;
   - hoeveel zij nog kan werken/wat de mate van arbeidsgeschiktheid is;
   - hoe hoog haar loon was voordat zij ziek werd;
   - welk stelsel voor sociale zekerheid Frankrijk heeft: dit is een B-stelsel, hetgeen betekent dat de gunstigste berekeningswijze wordt toegepast.
4. De uitkering kan worden geëxporteerd maar is lager dan in Nederland, afhankelijk van het land waar de uitkeringsgerechtigde zich vestigt. Zo geldt voor Australië bijvoorbeeld de factor 1,0 en voor Gambia 0,3. De reden is dat de kosten van levensonderhoud in Gambia veel lager zijn.
   NB. Voor andere soorten uitkeringen geldt deze verlaging meestal niet.

Opgave 23.17

1. Nee, de VS behoren niet tot de EU, noch zijn zij een land behorend tot de EER. In dat land kan geen Nederlandse uitkering worden genoten. Jos behoort op grond van art. 13 en 13a letter b Anw niet tot de kring van verzekerden. Uit de opgave blijkt niet dat er sprake is van een vrijwillige Anw-verzekering. Mocht Jos wel verzekerd zijn, dan heeft Marja geen recht op een nabestaandenuitkering wegens art. 32a lid 1 Anw. Zij woont op de dag van het overlijden van Jos niet in Nederland.
2. Er ontstaat bij terugkeer geen recht op Anw, omdat Jos op het moment van overlijden niet verzekerd was. Anw kan ook niet met terugwerkende kracht worden ingekocht.
3. Marja kan binnen 6 weken na dagtekening van de beslissing van de SVB een bezwaarschrift indienen bij de SVB. Eventueel is daarna beroep en hoger beroep mogelijk.
4. De uitkering eindigt als het jongste kind 18 jaar wordt of als Marja trouwt of gaat samenwonen.
5. De hoogte van een netto-nabestaandenuitkering Anw is op grond van art. 17 lid 1 Anw gelijk aan 70% van het netto referentieminimummaandloon.

Opgave 23.18

1. Guiseppe werkt voor een Nederlandse werkgever in meer EU-landen. De Nederlandse werkgever moet dit melden bij het sociale verzekeringsorgaan in het woonland van Guiseppe, Italië. Als hij minstens 25% van zijn werktijd werkt in het land waar hij woont (Italië), dan is hij daar sociaal verzekerd. De Nederlandse werkgever moet socialeverzekeringspremies inhouden en aan Italië afdragen. Werkt Guiseppe helemaal niet in zijn woonland, of minder dan 25% van de werktijd, dan is hij sociaal verzekerd in het land waar zijn werkgever is gevestigd, dus in Nederland. De opgave is niet duidelijk over het percentage werktijd in Italië, maar vermoedelijk is dat minder dan 25%. In dat geval geldt verzekeringsplicht in Nederland.

2. Vermaes is voor alle sociale verzekeringen in Nederland verzekerd, omdat hij:
   - zowel in Nederland als in een ander EU-land (België) werkt; en
   - voor meer dan 25% in Nederland werkt.
3. Mevrouw LeCoq is in Nederland (werkland) verzekerd voor de sociale verzekeringen. Dit op basis van de EG-verordening.

Opgave 23.19

1. Nee, Nathalie is in België verzekerd voor de sociale zekerheid. Dit op grond van de EG-verordening, die aangeeft dat een werknemer in het woonland verzekerd is als hij of zij daar voor ten minste 25% werkt.
2. Omdat de Roemenen alleen in Nederland werken, zijn zij op grond van de EG-verordening 883/2004 in Nederland verzekerd voor de sociale zekerheid. Er is geen situatie van toepassing waarbij zij in Roemenië verzekerd zijn, zoals:
   - korter dan 24 maanden in Nederland werken voor een werkgever of een uitzendbureau uit hun land van herkomst;
   - in Nederland werken als ambtenaar uit een land van de EU/EER of Zwitserland;
   - op een zeeschip varen;
   - in meer landen werken;
   - naast het werk in Nederland een ziekte-uitkering (ziekengeld) of een werkloosheidsuitkering uit een land van de EU/EER of Zwitserland.

   Als een werknemer toch in Roemenië verzekerd wil zijn, moet hij in het bezit zijn van Formulier A1. Dit formulier vraagt hij aan bij de uitvoeringsinstantie in Roemenië.

Opgave 23.20

1. Yannick moet zich in België bij de dienst voor arbeidsvoorziening inschrijven en een uitkering aanvragen. Dit is de regeling voor de personen die in de EU-verordeningen grensarbeiders worden genoemd. Hij kan zich ook in Nederland bij UWV-Werkbedrijf inschrijven en hier een baan zoeken, maar de uitkering wordt toch alleen betaald door het land van de woonplaats.
2. a. Ja, er wordt rekening gehouden met het arbeidsverleden in Australië. Zoe kan dit aantonen via een formulier U1, dat zij bij de uitkeringsinstantie in Australië kan aanvragen. Ook is het mogelijk dat de Australische instantie de informatie rechtstreeks aan UWV levert.
   b. Nee, een uitkeringsgerechtigde kan zijn Nederlandse WW-uitkering slechts voor 3 maanden meenemen naar een ander land van de EU/EER of Zwitserland om daar naar werk te zoeken. Het is niet mogelijk een WW-uitkering (voorgoed) mee te nemen naar een ander land.
3. Nederland is verantwoordelijk voor alle verstrekkingen, zoals gezondheidszorg en medicijnen. Omdat Edward hier niet verzekerd is, moet hij zijn zorgverzekeraar in Duitsland om een DA1-document vragen en meer informatie over het ongeval of de ziekte geven. Daarna moet hij het DA1-document bezorgen aan het zorgkantoor in Nederland, om hier de verstrekkingen te ontvangen.

© Convoy Uitgevers